

Колхозно барилгашадай республиканска зүблөөн дээрэнэ

Малаа типовой, дулаан байраар хангая!

☆☆☆

☆

☆☆

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозно барилгашадай республиканска зүблөөнд хабаадагчид: (зүүн гарнаа) Кударын аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой модоно дархан Р. Н. Мушкетев, Хэжэнгийн МТС-эй ажал ехэтэй хүдэлмэрин талаар ахалагша механик И. А. Шаргунов, Кударын аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригадын бригадир С.С. Буян-

туев, Бичурын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригадын бригадир В. С. Зандагов, Удын МТС-эй ажал ехэтэй хүдэлмэрин талаар ахалагша механик Н. М. Тютрин, Суулгын МТС-эй ажал ехэтэй хүдэлмэрин талаар ахалагша механик С. Н. Дуболязов, Мухаринбэрий аймагай Булагшайн нэрэмжэтэ колхозой модоно дархан Д. Н. Нагмитов гэснэд байна.

Барилгын зарим дүнгүүд ба саашанхи зорилгонууд

БМАССР-эй Министрүүдэй Сөвөдэй дэргэдэхи колхозно барилгын управлениин начальник нүхэр И. Сметанинай элдхэлнэ

Нитынгээ малажал саашадань амжалтатайгаар хүржөөхын ба ашаг шэмынь дээшлүүлхын тула нэ түүрүүд малаа типовой найн байрануудтаар хангаха ёһотойбди. Энэ зорилгы бэелүүлжэ арга боломжо манайда хүсэд бин. Малай байранууды барихн тулада колхозуудта гүрэн сэх туһаламжа үзүүлэ. Колхозууд мүн тэрэнгээн предпритионууд, организацинууд болон машинно-тракторна станицинуудан сэхээн туһаламжа абажа байдаг.

аймагуудай колхозуудта үнгэрэн 8 нара соо малай нэгэшы байра ашаглалгада оруулагдаагүй. Республикын колхозуудта малай байранууды барилгын хангалтагүйгөөр ябажа байһанай шалтагаан юуб гэхэд, тон түрүүндэ, БМАССР-эй Министрүүдэй Сөвөдэй дэргэдэхи колхозно барилгын управлени, мүн Хүдөө ажахын министрөөд барилгын хүдэлмэринүүды найнаар хүтэлбэрилгүүй, үдэр бүрин хиналта шалгалта бэелүүлнэгүй.

дэ мэргэжэлтэд өөһэднэгөө хэхэ хүдэлмэринөө талалдажа, ондоо ажалда ябуулагдана. Колхозуудта хүнэй-товарна комплексно фермэ бариха байһан промышленна зарим предпритиууд болон организацинууд даалгагдан хэрэгтэй хайна хэрэгээр хандана. Үнгэрэн 8 нара соо республикын нэгэшы колхоздо хүнэй-товарна комплексно фермэ ашаглалгада оруулагдаагүй. Илангаяа «Лесбумстрой» СМУ (начальнигынь нүхэр Суханов) «Забайкалестранстрой» (эрхилгэгшын нүхэр Шатилов) шэфтэ абалан колхозуудтаа туһаламжа багаар үзүүлнэ. Манай Бурят-Монголо барилгада хэрэглэхэд таатай шулуун элбэг. Республикын олохон колхозууд 3-һаа 10 километр хүрэтэр газарһаа шулуу асаржа, барилгада оруулаха аргатай. Энэ жэлдэ Кударын аймагай колхозууд шулуугаар малай олон байранууды бариха эхилбэ. Эндэ мүнөө тус бүридөө 100 үнээдэй байха 3 байра шулуугаар баригдана дүүрхэ дүтэлөө. Гэбэшы, энэ шухала арга олохон колхозуудта үшөөл хэрэглэгдэнэгүй.

Партин ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска Пленумүүдэй түүхэтэ шиндэхбэринүүдээр зоригжон республикын олохон колхозууд энэ түүхэд тэдэны шэфтэ абалан предпритиуудай туһаламжатайгаар доторингоо арга боломжонууды найнаар хэрэглэн, малай байранууды олоор бариха байна. Жэшээлхэд, Бичурын, Закамский, Тунхэнэй болон бусад зарим аймагуудай колхозууд энэ жэлдэ барилгын хүдэлмэринэ үргэнөөр ябуулаа. Мүнөө эдэ аймагуудай колхозуудта 1954 оной түүхэд дүүргэхэ бүхэ условинууд бин болобо. Энэ жэлдэ олохон колхозууд шэфтэ абалан организацинуудай туһаламжатайгаар хүнэй-товарна комплексно фермэнүүды бариха байна. Жэшээлхэд, Занграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ (шефынь вагонно депо), Байкало-Кударын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ (шефынь ПВЗ) болон бусад хэдэн колхозуудта комплексно фермэнүүд баригдажа байна. Эдэ фермэнүүдэй гол хүдэлмэрин дүүрэд, мүнөө доторой тухээрлэгнүүд тохогодожо байнхай.

Ажалай эмхидхэл найжаруула гэшэ барилгын хүдэлмэринүүды амжалтатайгаар ябуулаха хэрэгтэ тон сэх удхашанартай байха юм. Барилгын саг үргэлжын бригадануудтай колхозуудта түүхэрэн жэл соо малай байранууд баригдажа байдаг. Гэбэшы, олохон колхозуудта барилгын бригада байгуулагданагүй. Жэшээлхэд, түсэбөө тон муугаар дүүргэжэ байһан Торнин, Прибайкальска аймагуудай олохон колхозуудта барилгын бригада байхагүй. Барилгын бригадагүй колхозууд хүлэнэй дархашууды абажа, сэхэ гарада орохо баатай болоно.

Энэ жэлдэ малай байранууды барилгада, механизацилада гэжэ гүрэнгөө урьһаар үгтээн 17,5 миллион түхэрнэй оройдоол 9,6 миллионин хэрэггэдэдэ байна. Гүрэнэй урьһаар үгтээн мүнгыс Яруунын, Эдын, Баргжанай болон бусад зарим аймагууд хүсэдөөр хэрэглэнэгүй. Хэрбээ саашадаа урьһаар үгтээн мүнгыс хэрэглэхэ шадахагүй байгаа хаань, эдэ аймагуудһаа абтаад, ондоо аймагта үгтэжэ болохо гэжэ хануулаха хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, жэлэй дүүрэтэр оройдоол 3 нара үлэжэ байна.

Энэ жэлдэ малай байранууд иматгал типовой проектээр баригдажа байна. Урда жэлүүдтэ энэ хэрэгтэ үшөөл анхарал хандуулагдадаггүй байһан юм.

Саашадаа колхозуудта мэргэжэл найнтай барилгашал-дархашууды хургаха хэрэгтэ анхаралаа эхээр табиha зэргэтэйбди. Юуб гэхэдэ, мэргэжэл найнтай барилгашадай үгы дээрэнэ барилгын хүдэлмэрин найнаар ябуулахань бэрхэтэй болоно.

Малай байранууды бариха хэрэгтэ харьяата колхозуудтаа машинно-тракторна станицинууд сэхэ туһаламжа үзүүлэхэ уялгатай. Энэ жэлдэ манай республикын хэдэ хэдэн МТС-үүд, жэшээлхэд, Ехэ-Куналейн, Тарбагатайн, Иволгын, Сосновско, Сэлэнгын болон бусад зарим МТС-үүд барилгын модо хөрөөдэхэ, силоснэ тухээрлэгнүүды бариха, газарынь малтаха талаар эхэхэн хүдэлмэри хээ. Гэбэшы, Торнин, Бургалтайн, Хэжэнгын, Хорин МТС-үүд колхозуудта малай болон бусад байранууды бариха хүдэлмэриндэнь туһаламжа тон багаар үзүүлнэ. МТС-үүдтэ мүнөө техник-барилгаша, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүды механизацилгын талаар механик байдаг болоо. Эдэ хүнүүд колхозуудта малай болон үйлдбэрин бусад байранууды бариха, механизацилла хүдэлмэриндэнь саг үргэлжэ туһалжа байха үүргэтэй. Гэхэ зуура, олохон машинно-тракторна станицинуудта тэ-

Гэхэ зуура, малай байранууды бариха хүдэлмэри зарим тэды найжарбашы, республика дотор бүхэ дээрээ гүрэнэй түсэб тон хангалтагүйгөөр дүүргэлдэжэ байна. Сентябрьнин 1-дэ республикын колхозууд 16799 толгой малай байха оройдоо 83 байранууды ашаглалгада оруулаа гэхэ гү, түсэб 9,5 процент дүүргэдэ. 104851 малай байха 456 байранууд баригдажа байнхай. Илангаяа Хорин, Кабанский, Прибайкальска, Иволгын аймагуудай колхозуудта малай байранууд хангалтагүйгөөр баригдажа байна. Эдэ

Барилгын бригадагүй колхозууд өөһөдөө саг үргэлжын бригада хойшдуулангүй бин болгохо ёһотой. Тэдэ бригадануудта хүдэлмэрин найн услоно байгуулаад, ондоо хүдэлмэридэ ябуулагдаагүйгөөр бүхэни үбэлдөө малай байранууды, үйлдбэрин бусад барилганууды баруулаха хэрэгтэй.

Саашадаа зорилго юуб гэхэдэ, барилгын материалнууды саг болзортоно бэлдэхэхэ, энэ жэлдэ баригдажа эхилһэн байранууды хүйтэн болотор бариха дүүргэхэ, мүн тэрэшэлэн хүйтэн болотор үбэлдөө баригдажа байрануудай хууринууды табиha, фундаментинуудынь хэхэ хэрэгтэй.

Газар малталгын, модо дархалалгын хүдэлмэринүүды барилга дээрэ механизацилаа наа, найн байһан байгаа. Барилгада хириндэ хэрэгтэй. Тинмэнхэ колхоз хоорондын хиринсын завод бин болгоо наа зохистой гэжэ наанам.

Мүнөө үдэ колхозой барилга дээрэ эхэнхидэ үбгэд хүдэлмэринэ. Тинмэнхэ залуу барилгашады бэлдэхэхэ асуудал хаража үзэхэ шухала байна.

Харин колхоз модоо отолоод, талулаад, барилгын жэжэ хүдэлмэринүүды хээд байгаа хаань, өөһөднэшы барза багатай, мандашы хүнтэн боложо үгэхэ байгаа.

Бидэнэр энэ жэлдэ эхилһэн 100 үнээдэй байха нэгэ, тугалай байха байрануудта, кормокухня хүйтэн болотор яабашы бариха дүүргэхэ зорилготойбди. Мүнөө барилгада хамта 70 хүн эльгээгдэнхэй. Барилгын хүдэлмэринэ үбэлдөөшы үргэлжүүлэхэдэ.

Зүгөөр, шэфтэ абалан организацинтаа колхозой үгээ ойлголсожо, ажалаа болохо тэшэн тааруулжа эмхидхэхэ наань, хүдэлмэри бүри урагшатай ябаха байгаа.

Мунөө үдэ колхозой барилга дээрэ эхэнхидэ үбгэд хүдэлмэринэ. Тинмэнхэ залуу барилгашады бэлдэхэхэ асуудал хаража үзэхэ шухала байна.

Автоприцепүүды, проектнүүды үгы

Малажал ажал ехэтэй хүдэлмэринүүды механизацилгын талаар Тунхэнэй МТС-эй ахалагша механик нүхэр Ясинай үгтөө

Мүнөө колхозно нитын малажал хүржөөлгын культуры дээшлүүлжэ эрилтэ табигданхай. Энэ зорилгы бэелүүлжэ, малажалаа үнэхөөрөө культурунаар эхилдэг болохын тула малдаа иматгал типовой байранууды бариха, тэндэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүды механизацилла хэрэгтэй.

Манай МТС-эй харьяата колхозуудта үхэрэй, хонидой, гахайн нилээд олон байранууд баригдажа байна. Гэбэшы, барилга тон удаанаар ябуулагдана. Энэ юун дээрэнэ болоноб гэхэдэ, манай колхозууд барилгын модо шэрэхэ транспортаар, илангаяа автоприцепээр дутана. Гадна, хүдэлгэхэ моторнуудай үгы дээрэнэ зарим колхозуудта пилораманууд мийн байдаг.

Би малажал ажал ехэтэй хүдэлмэринүүды механизацилла үүргэтэй механик гэшэб. Фермэнүүдтэ автоуналури, дүүжэн харгы тухээрэхэ хэрэгтэй. Тээд «Сельхозснаб» республиканска конторын складуудта, мүн нотагуудтахи магазинуудта, мүн автоуналуриин, дүүжэн харгынуудтай тухээрэлтэнүүд байдаггүй. Элээннэ өөһэдөө хэхэ гэхэдэ типовой проектгүй байдагбди. Тинмэнхэ билэнэр, механигууд мухар нодаргаараа орожо, тэдэны тодохо, тухээрэхэ ушартай болонобди.

Республикын Хүдөө ажахын министрество Тунхэнэй аймагай колхозууд ба МТС-үүды автоприцепүүдээр, типовой проектнүүдээр хангаха ёһотой.

Гансал шэфүүдтэ найдахань буруу

Тельманэй заводой директорэй орлогшо нүхэр Новоселовэй үгтөө

Манай завод Кабанский аймагай, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой хүнэй-товарна фермы шэфтэ абалан юм. Тингээд малай байранууды бариха хүдэлмэридэнь колхоздо шадалаараа туһаламжа үзүүлжэ гэжэ заводой коллектив шиндэнэ байна.

Гэхэ зуура, зарим хүнүүд, жэшээлхэдэ, манай шэфтэ абалан Сталиной нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилгэшэд шэфскэ хүдэлмэринэ буруугаар ойлгодог байна. Колхозны шэфтэ абалан организаци манай ямаршы туһаламжагүйгөөр малайнай байранууды бариха үгэхэ ёһотой гэжэ тэдэнэр наадаг. Манай колхоздо малай байранууды бариха даалгабар баа хадаа өөһөдөөл баригты гэжэ Сталиной нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилгэшэд манда мэдүүлһэн байха юм.

Харин колхоз модоо отолоод, талулаад, барилгын жэжэ хүдэлмэринүүды хээд байгаа хаань, өөһөднэшы барза багатай, мандашы хүнтэн боложо үгэхэ байгаа.

Бидэнэр энэ жэлдэ эхилһэн 100 үнээдэй байха нэгэ, тугалай байха байрануудта, кормокухня хүйтэн болотор яабашы бариха дүүргэхэ зорилготойбди. Мүнөө барилгада хамта 70 хүн эльгээгдэнхэй. Барилгын хүдэлмэринэ үбэлдөөшы үргэлжүүлэхэдэ.

Зүгөөр, шэфтэ абалан организацинтаа колхозой үгээ ойлголсожо, ажалаа болохо тэшэн тааруулжа эмхидхэхэ наань, хүдэлмэри бүри урагшатай ябаха байгаа.

Манай барилгашадай амжалта

Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригадын бригадир нүхэр Цынгэжаповэй үгтөө

Колхозой нитын малажалы хүржөөлгын шухала аргануудай нэгэн болохо малай байра барилгын удхашанары найса мэдээн манай колхозой правлени 12 хүнөө барилгын бригада эмхидхэн байгаа. Энэ бригада намда даалгагдан юм.

Энэ ехэ харюусаалгатай хүдэлмэридэ табигдан манай бригадын гэшүүд өөһэднэгөө урдахн зорилгы найса мэдэ. Бүхэ хүдэлмэрини амжалта тэрэндэ бэлдэхгэнэ дүлдэдаг. Тинмэнхэ барилгада хэрэглэхэ материал уридшалан бэлдэхэ эхилэ нэмди. Апрель харала 6—6 хүнтэй хоёр звено, звено дотороо 2—2 хүнтэй группа боложо, тус бүридөө тусхай участок даажа хүдэлмэрилөөбди. Ажалай эмхидхэл хадаа барилга дээрэ хүдэлмэрин бүтээсы дээшлүүлэхэ эгээн найн арга гэжэ наанаб. Юуб гэхэдэ, звено, группанууд өөлд хоорондоо мурсысэжэ, тэрэндэ иланхын түлөө тэмсэдэг байха юм. Тэрэнэй ашаар барилгашад бултадаа нормоёо үчүүлэн дүүргэлэг байгаа.

Зарим дархашуул хоёр, хоёр хад, гурбан нормо хүрэтэр дүүргэдэг байна.

Ингэжэ 8 нарын туршала үгтэ 2, тугалай 1 байра бариха, удхашанары найса мэдээн манай амжалтатайгаар дүүргэнэ болон бди. Гадна, хоёр-хоёр байрагай бэн сэхэ гэр баригдаа. Тогоной зарим колхозой электростанци баригдэ дүүргэбди.

Бригадын гэшүүдэй хээн хүдэлмэрин дүн үдэр бүхэндэ гаргал нормоёо хэнэй хэдэ процент дүргэшы барилгашалтаа сонсоходоо нааб. Үлэр бүрин дүн гаргажа хада дархашуулай эршэ зориг болодог. Хэрбээ тэрэ үлэр муура дэлжэ, бусадтаа илгалаа наа, үлэли үлэрын бүри найнаар хүдэлмэри хүй бүхэн оролдог байха юм.

Барилга дээрэ механизмын хэрэглээ наа, бүри бүтээсэтэй хүдэлмэрилгэдэхэ байгаа гэшэбди. Тээд, энэ талаар Сосновско МТС-э зүгшөө туһаламжа багаар үзүүлнэ.

Эрэхэ жэлдэ хонидой байранууд хадагалха хранилици болон сад барилганууды хэхэбди.

Мэргэжэлтэй кадрнуудтай болоо

Техник-барилгашадай республиканска нэээ жэлэй хургуулиин директор Е. Б. Хабатусвай үгтөө

Нитынгээ малые ойрын жэлүүдтэ типовой найн байрануудаар хангахын тула тон түрүүн мэргэжэлтэй найн кадрнуудтай, барилгын талаар техникскэ эрдэмтэй техникүүд-барилгашадтай болохо ёһотойбди. Энэ зорилгоор колхозно барилгын мастернууды бэлдэхэхэ республиканска нэгэ жэлэй хургуули Селендума тосхондо нэгдэнэн байгаа. Энэ хургуули 4 жэл соо 50 гаран техник-барилгашады хургажа, хүдөө нотагуудта эльгээбэ. Гадна, 3 нарын курсануудта барилгын бригадын 60—70 бригадирнууд хургажа гараа.

Манай хургуули дүүргэгшэдэй олонхын мүнөө үйлдбэри дээрэ ошоод, мэргэжэл найнтай техникүүд-барилгашад болоноо, найн эмхидхэгшэд байһанаа харуула. Жэшээлхэд, Бадама Цынгэжапов Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо барилгын сэхэ хүдэлмэри хэжэ байна. Кударын аймагай, Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоздо техник-барилгаша Жарников мүн лэ найнаар хүдэлмэрилнэ.

Гэбэшы, барилгын мастернууды бэлдэхэхэ хэрэгтэ зарим аймагуудай, колхозуудай хүтэлбэрилгэшэд найн анхаралаа табигдаггүй дээрэ манай хургуулин жэл бүри 20—25 хүнүүды түсэбөө дутуугаар мунгуулида абана. 4 жэл соо манай хургуулида Хэжэнгийн аймагһаа 12 хүн эльгээгдэхэ ёһотой байһан шоройдоо 2 хүн, Кяхтын аймагһаа 12 хүнэй орондо 3 хүн эрээ. Мунгуули Иволгын, Кабанский, Торнин аймагуудһаа хүнүүд үсөөнөө эльгээгдэнэ.

Барилгын кадрнууды бэлдэхэхэ хэрэгы зарим хүтэлбэрилгэшэд тоодоггүй байшы нэгэ нимбэрифта гэшэлнэ. Энэ жэлдэ Торнин аймагай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригадын бригадирнуудтай 3 нарын курсда нэгэ түрүншэ эльгээжэ гэжэ байхадань тини аймакой Торнин МТС-эй зона секретары нүхэр Киреев элбэжэ, тэрэншөө трактористнууд курсда эльгээжэрхэб. Тингээд энэ колхозно мүнөөны болотор малхын үлэ гэгдэнэгүй.

Саашадаа малдаа типовой найн байранууды бариха гэжэ наа, мэргэжэлтэй кадрнууды олоор бэлдэхэхэ хэрэгтэ анхаралаа хандуулаха болоо.

МТС-үүд туһаламжгүй

Хэжэнгын аймгүйсэдкомкой колхозно барилгын таһагыс даагш Ч. Батомункусвай үгтөө

Манай аймагта техникээр хүсэд эзбэжэһэн хоёр машинно-тракторна станица — Хэжэнгын, Чесанын МТС-үүд бин. Эдэ хоёр МТС-үүд харьяата колхозуудта малай байранууды барилгада урднайхндаа адли өөдтэй туһаламжа үзүүлнэгүй. Энэ жэлдэ барилгын модо зөөжэ түсэбөө нэгэниншы дүүргэнэгүй.

МТС-эй мэргэжэлтэд механис болон техник-барилгашадынь сэхэнх сагаа кабинет соогоо нуужа үнгэрэнэ. Чесанын МТС-эй техник-барилгаша нүхэр Галкин 1200 түхэр салын хүлэ абатад лэ, өөдтэй юумэ хэнэгүй, миил шахуу нуудаг. Манай аймагай колхоз бүхэндэ пилорама бин юм. Тээд, хөрөө за-

ха хүнүүдэй, пилораминуудай үдэрэнэ тэдэ муугаар хүдэлмэри МТС-эй механизмууд колхозууд пилорамыс заһабарилха талаар тана хүрэнэгүй.

Энэ ушарһаа колхозуудта баригдан малай хэдэн байранууд хушалтагүй хэбэжэ байна.

Манай аймагай зарим колхозуудта бүри 1952 ондо баригдаа эхилһэн аад, дүүргэгдэнгүй, үмхэнэ байдаг малай байранууд бди. Энэ юун дээрэнэ болооб гэхэдэ гол түлэб хушаха зүйлүүд дутаа. Аймагта хушалтын материалнууд нэмэжэ эльгээжэ туһаа БМАССР-эй Министрүүдэй Сөвөдэй дархашын колхозно барилгын управлени хэмжээ абаха бээ гэжэ найдагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозно барилгашадай республиканска зүблөөндэ хабаадагшад шифер хэдэг машина үзэхэ байна. А. Мантасвай фот.

Залуушуулы дарханда хургаха

Иволгын аймагай „Улаан-Оронго“ колхозой барилгын бригадын бригадир нүхэр Бадмасвай үгтөө

Манай колхозой барилгашад малажал болон үйлдбэрин барилганууды бодхоо талаар энэ жэлдэ нилээд сэхэ хүдэлмэри хээ. Барилгын бүхэ хүдэлмэринүүд жэлэй ямаршы сагта наатуулагдангүй ябуулагдадаг байха юм.

рижа, энэ жэлдэ ашаглалгада үгэбди. Мүнөө барилгын хүдэлмэри үргэлжүүлэгдэнээр. 77 толгой галхай байха шулуун байра, тэжээл бэлдэхэхэ кухин гэхэ мэтые бариха байнабди.

Колхоздо шэфскэ предпритиууд багаар туһална. Республикын Министрүүдэй Сөвөдэй дэргэдэхи гүрэнэй аюулгыс сахиа комитэдэй коллективэй хүргэнэ туһань бага. Саянгын МТС барилгын модо бэлдэхэхэ, зөөжэ ёһотой байһан аад, юумэ хэбэгүй.

95 толгой тугалай байха байра, силоснэ хоёр хахад баһини, 200 тонно хартабын багтаамжатай шулуун хранилици, продукт хадагалха хранилици, 8 автомашинны багтаамжатай гараж, медицинскэ болонца ба-

рижа, энэ жэлдэ ашаглалгада үгэбди. Мүнөө барилгын хүдэлмэри үргэлжүүлэгдэнээр. 77 толгой галхай байха шулуун байра, тэжээл бэлдэхэхэ кухин гэхэ мэтые бариха байнабди.

Колхоздо шэфскэ предпритиууд багаар туһална. Республикын Министрүүдэй Сөвөдэй дэргэдэхи гүрэнэй аюулгыс сахиа комитэдэй коллективэй хүргэнэ туһань бага. Саянгын МТС барилгын модо бэлдэхэхэ, зөөжэ ёһотой байһан аад, юумэ хэбэгүй.

Горхоноч эрьдэдэ

Илалхи класс дүүргээн жэлдэ
 шингэнэ үбшэ хурялгада ябал-
 тым. Нургуулингаа тарахада,
 колхозой үхибүүд таряанай
 ногоо түүлсэжэ, үбшэ хурял-
 гад, артельдэ туналдаг байгаа.
 Таряанай хурялгада Даша, Дугаржап
 үбшэ минни ябаһан брига-
 да хүдлэмэрлөө һэн.

Борж гэжэ аргагүй найхан газар-
 байн бригада ердэ байба. Ба-
 тиринь шинэһэ, хуна, шарна урга-
 лал. Зосоогуурнь ябахадаршин,
 тэрэнгийн үнэр хамар сорьён,
 хуунаар анхилдаг. Тингээд
 шини халбархада ой соо хуу-
 нгаараад, угаа гоё болошоодог.
 Тэрэнэй, бурганаа һөөгүүдэй хоо-
 цуур Хүсөөтэ горхон хүйтэн сэбэр
 мэлмэрүүлдэг. Тэрэниие ойро
 ойноһоо хүлүүднэй галтай
 лааржа, тэсэжэгүйгөөр янги-
 тэй бэлэй. Тээд, үдэрэй аяма ха-
 ндаг бухал табича табичархөөд
 үбшэ тармажа тармажархөөд
 үбшэ эдэлгэнэй болоходо, бии шад-
 аа харайлдажа, горхоной эрь-
 шэ соо шунгаад, тэрэ бээрээ гүйл-
 дэ гаргахда һэмди. Сэб хүйтэн
 тарьялаа түргэн урсгалта уһа-
 н хохисы хэршы халууданан хү-
 ндаан тэсэхин аргагүй һэн.

Борж ерн сасуу гурбан тэрэнэ
 ханатай, шэнээн дараанса
 шатайтай, зөөхдөө ходо абаад
 үбшэ оогоо тэрэ үдэшэндөө таби-
 нга Зосоонь ороноудаа хуряжар-
 гад, боргооно, мухар бошонуюды
 тарьяа аргаар унай табяад,
 тэр таабари хэлсэжэ, Сэдүүгэй
 үбшэ эдэлгэ болгохыень хүлэжэ
 табиди.

Тэрэ гэжэ хэлсэхэдэ, Сэдүүгэй
 үбшэ халан муухайнь сууда гаран-
 т шүү. Анханда сагаан бүдөөр
 хохон халадын дутуу угаагда
 гаднаар дагаар хара болошон-
 гой, нааһар тамхи татаад, дайралда-
 гад газартаа яис байса нёлбожор-
 да. Шанаһан сай, шүлэн соён
 үбшэ батананше ябахая ядаха.
 Тэрэеэ нимэ халан эхэнэртэй
 бошон байһанинь гайхалтай
 гэдэ һэн. Үгы байса, яагаад тоого-
 о боложо шаданан байгаа гэжэ
 А—А... Тиниэ, тиниэ... Тэрэ
 Сэдүүгэй эжин нагаса Гэндэ-
 үбшэ түрүүлгэнэ, бүлэ Эндонинь
 агаар байгаа һэмнай...

Тэрэеэрын айхабтар халуун
 бо. Урид зөөжэ ерэнэй маши-
 нудай сабшанан үбшэн хата-
 гдтай. Даша бидэ хоёр ээрдэгшэ-
 гэдэ хүлөөд, тармажа орободи.
 Тэрэ, Дугаржан болон бэшэ үб-
 шэ үлгөөнэй шүүдэрээр сабшаад,
 тэрэрнэ бухал табича эхилдэ һэн.
 Тэрэ бригадирнай рессор тэргэдэ,
 эдэ асаргаа хүлөөд, «хойшолуула-
 гад» хэрэгээр колхозойнгоо центр
 шадба. Үдэшэндөө шад хотгуу,
 тэрэеэ унаг дунан алданаар эрэхэ,
 үбшэ наа, найса тэлэрээд, үг-
 үбшэ багта эрэнэ бээ.

(Сатирическа рассказ)

Удын эдэлгэнэй үедэ гансашы
 Ринчин бэшэ, Даша, Дугаржап бидэ
 дүрбэн бултадаа Сэдүүгэй эжидэ
 «хунаалгаа» һэмди. Нэгэ нимэ ушар
 болоһон юм. Би морёо мулталжа уһа-
 лаад аргамжалһанай һүүлээр, нэгэ
 шунгаадхиха ханаатай эрьюулгэ тээшэ
 горхоной эрьшэ ябажа ябабаб.
 Гэнтэ харан гэнээмци, харьялаашы
 бэшэ, нам урагдалтай аад, оёртоо
 ногоон замаг унжуулан, үбдэгсөө
 шахуу гүнээгэй газарта метрын шэнэ
 ута, хара хүрнй нургаатай, моо-
 тогоршоо тархитай заганан удаахын
 үгсэжэ ябаба. Хүсөөтэһөө халари,
 зэбгэ яһала баригшамди. Тээд, нимэ
 томо-загаһа оройдоошы хараагүй
 байгааб. Тула гэжэ ха гэжэ хана-
 баб. Загане харан сасуугаа доошоо,
 ногоо руу хуушахатайми адли за-
 гаһан намайе баһал харажархөө ха.
 уһа өдөө зурагад гэшбэ, уһан хаха
 эсхэгдэн долгилшобо. Бишые отог
 тээшэ харайшабаб.

— Ринчин, Ринчин! Даша! Дугар-
 жап! Ябыт түргөөр! Загаһа харааб,
 томо заганан. Тула!— гэжэ хашхар-
 наар отогтоо гүйжэ эрбэб. Хүдлэм-
 ринһөө эрдэ, олообшобо тайлажа үр-
 гэдэй Лууһан Ринчин нидлэсэ эхэ
 болгон, нам тээшэ хараад:

— Юун?! Тула?! Тула гэнэ гүш?!—
 гэжэ шангаар хашхарба. Бэшэ хү-
 бүднй баһал нам тээшэ харашанхай.
 Би амла абажа ядажа байһан аад,
 минл тарха дохиоб. Даша Дугар-
 жап хоёрой горхон тээшэ түрүүлэн
 гүйлдэжэеэ забдахада:

— Түмэр асанууде абыт!— гэжэ
 Ринчин хашхарба, отогтоо түшүүлэ-
 тэй байһан түмэр аса саб шүүрэн
 абаад, горхон тээшэ бии шадалаараа
 гүйшбэ. Даша, Дугаржап бидэ гур-
 бан баһа түмэр асанууде баряад,
 Ринчинэй хойноһоо даб гэдлэбэбди.
 Эгээл энэ үедэ ой ухаандамнай отго
 ороогүй юмэ болоо һэн. Сэдүүгэй
 эжы гэнтэ ногоон халаахайда хала-
 шаһан юмэлэл, хойноһоомнай адли
 даб гэдлэжэ, хоёр-гурба хал-һүл
 хатарха зуураа:

— Үү... хара барнаагууд!.. Бү ала-
 гты гэнэби-и!. Горхо голый эзэн
 ябаа аалам!.. Хара тодхор болохол,
 үбшэ хабшан буухал!..— гэжэ бузар
 муухайгаар оог хашхарга табин гэгэ-
 дэ һэн.

Горхоной эрье гүйлдэжэ эрээд,
 һэмээхэн хараашалжа абатараа мүн-
 өөхи заганаяа эгээл тэрэ уһанда оро-
 дог эрьюулгэ соогоо харабабди. Тэг
 дундаа жэжэжэ хайр шулуутай, за-
 ха тээшэ элһэтэй болоһон уһан соо
 заганан тэрэ зандаа харагдана. Уһа-
 ный оёртоо хэбтэһэн загананай бага
 сайбар һүүл, һэрбээнүүдынь аргаа-
 хан хүдлэнэ. Бушуухан хөөрлэжэ,
 зүбшэнэй һүүлээр Дугаржап эрь-
 юулгын дээдэ тээ, би доодо тээшэ үб-
 дэгсөө хүрэхгүй уһатай газарта аса-
 нуудаа далайнхай амалабабди. Рин-
 чин асаяа барһан зандаа эрьюулгэ
 соо орожо, һугасаа татуулан, зага-

һые эрьюулгэ гэжэ. Дашиннай
 эгээн бага бэстэй хадаа эрье дээрэ
 үлөөд, загананай хайшаа ошонше
 Ринчиндэ заажа, гараараа нэрэ һу-
 раггүй занган: «Тэрэ, тэрэ ябана!»—
 гэжэ байжа хашхарна. Агнууридаа
 шунаһан бидэнэр хүлэингөө даар-
 ража, мэнгээр мэдэн болошоод, ян-
 гинажа байһые мэдэнгүй хабди. За-
 гаһан минни хажуугаар гарахаа
 ябатараа, намайе хараад, һөөрөө
 гондишобо. Би бишыха хожомдожо,
 уһанай оёрой хайр хард байса хал-
 хаад гэгэлшэбэб. Тэрэше бэээ,
 эрьюулгын дээдэ тээ байһан Дугар-
 жап минни хараһаар байтар асаяа
 уһа руу шаажархоба. Уһан сагаад-
 хижэ, загананай һүүл аймшагтай
 гаар хүдлэнэ, мушхарна, уһа сохи-
 но. «Хадхадга!»— гэжэ Даша дээрэ-
 рнэй хашхаран, эрье руу унаагүй-
 хэн байна. «Дара шангаар!»— гэжэ
 уухилан, Ринчин заганан тээшэ да-
 хин, бэлхүүһесэ татуулба. «Дараад
 бай!» гэжэ би ооголоод, эрьюулгын
 захаар таба — зургаа харайхада,
 үрдижэ, загананай зангалын хойхо-
 нуур түмэр асаяа абуулжархиаб.
 Энэ үедэ Ринчин эржэ, улаабтар
 соохор үнгэтэй заганан эрье дээрэ
 шэрэжэ гаргаба Загананай зангалы
 руунь Ринчинэй асаяа хэд үргэл-
 зэһэн һүүлнь газарта хүрөөгүйхэн
 ябаа һэн.

Сэдүүгэй эжы бидэниие ада шүд-
 хараһандан угажа, айхабтараар
 хаража оробо:

— Ай зайлуул! Арьяа баала! Юун
 гэнэн гүлэл шэбэл юмэ гэшбэ. Уһа-
 ный хорхой эднэхэ ханаа гэшбэ гү?
 Горхо голый эзэн байгаа аалам, яжа
 хэдхэн. Хара тодхор бууха, үбшэ
 хабшан хүрэхэ, үхэл тахал дайраха,
 үзөөрэйгты!..

— Ханаагаа эхээр бү зобыт, та
 алаа бэшэ ха юмта,— гэжэ Сэдүүгэй
 эжин хараад юрөөлөш тээсэхэеэ боли-
 ходоо би хэлэжэрхибэ.

— Үшөө хэлэбшн! Дан үлүү бү
 гарагты! Радна, шамайе эжидэһин
 хэлэжэ, арһыш хүндылүүлхэб,— гэжэ
 Сэдүүгэй эжы дэбхэрбэ.

— Хүндылхгүй даа. Өөртөө адли
 бү ханагты, — гэжэрхибэ.

— Сэдүүгэй эжы, мааната ханаа-
 гаа дэмь зоболонда даа, — гэжэ
 үсөөн үгтэй Дугаржап нэмбэ...

...Тэрэ гэнэнһэ хойшо олон жэл
 үнгөрөөлхибэ. Нургуулин жэлүүд.
 Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ
 дайн. Хуу баран үнгэрөө. Ринчин,
 Даша, Дугаржап бидэ дүрбэн дайн-
 да морлодо, гал түймэр соогуур,
 аадар шэнги номон соогуур ябажа
 гараабди. Тээд Сэдүүгэй эжин хэлэ-
 нэ муухай тодхор хенимнайше
 дайраагүй агша. Ринчиннай дүрбэн
 медальтай, Дугаржап гурбан орден-
 той, Дашамнай Номгон далайн флот-
 то алба хэлэн зандаа. Хахалаа хита-
 руулан старшинагай фото харуу-
 лаб. Залуугайшаа, үбшэнэ ябада-
 га, заганна барһанаа, Сэдүүгэй
 эжытэй «дайладаланаа» мүнөө ба-
 нахадам мун һонин бэ даа. Һонин-
 шые, энэсэдэтэйше.

Б. Мунгонов.

Таряа сэбэрлэдэг ба хатаадаг машинанууд

Ахалай бүтээсые дээшлүүлхэ
 үдэс ажахын бүхы халбар-
 гад хүдлэмэрлэгшэдэй ажал
 үдлэхэ гэнэн зорилготой 1200
 лүү элдэб янзын машина зэмсэ-
 үдэ ажахын Бүхэсоюзна
 тарьяа дээрэ бүтээһинийн хара-
 н тулада табигданхай. Тэдэнэй
 үдлэхэ олонхинь «Хүдөө ажахын
 сэлэжэци болон электрифика-
 цэжэ павильон соо харуулдаг»
 Тэрэнэй залууд соо трактор-
 гудай, комбайнуудтай, молотил-
 гудай болон бусад машина
 үдлэхэ эргэлдэд заводто бүт-
 эхэ гаргагданан ЗС-ВИСХОМ
 станционарна зерносушилка,
 «Ульяновка» ЗСП-2,
 «Ульяновка» ЗСП-0,7 ВИМ гэжэ нүүдэл зерно-
 сушилканууд бии.

Тэрэнэй стенидүүд дээрэ хаяхан
 үдлэхэ үрэнэй болон эдэ
 үдлэхэ орооно тарьяа сэбэрлэхэ,
 хана механизиранвань тогуудай
 үдлэхэ табигданхай. Мүн тэндэ
 «Свердловско, Московско»
 станциудай болон Красноярска
 станциудай болон колхозуудай дүй
 үдлэхэ хэлэгдэнэ. Эдэ кол-
 хоз орооно сэбэрлэхэ машина-
 ны болон зерносушилканууды
 үдлэхэ болгожо, поточно методэй
 үдлэхэ орооно сэбэрлэхэ, хатааха тү-
 рэгсэвнэ технологиене хүдөө
 үдлэхэ үйлдэбэрдэ ямар нэгэ
 үдлэхэ мүнөө нэбтэрүүлэд
 үдлэхэ болон нэбтэрүүлжэ үргэлжэ-
 нээр.

Тэрэ тарьяа сэбэрлэхэ, хатаа-
 хэ ажаж ашаг түһатай бай-
 гана. Юундэб гэхэдэ, машинануу-
 ды бүтээсые нилээд эхэ болгоно,

ажал хүдлэмэрине бага болгоно,
 тарьяа сэбэрлэхэ, хатааха болзорыне
 хорооно, гүрэндэ тушаалгын, үрэнэ-
 нэй болон малай тээжэлэй фондиу-
 ные байгуулаха түсөөбүүдые саг бол-
 зор соонь дүүргэхэ хэрэгтэ туһална,
 орооно таряанай үрэнэй болон
 эдэе хоолой шанарые найжаруула-
 на, тэрэнэй гээлтые усадхана. Кол-
 хозуудта болон совхозуудта орооно
 сэбэрлэдэг машинануудые агрегат
 болгожо табихадаа, заводто бүтэг-
 дэһэн зерносушилканууднаа гадна,
 мүн нотаг дээрэ дархаллан зерно-
 сушилкануудые хэрэглэдэг байна.
 Жэшэнь, газтаряалангай болон
 малажалай научно-шнэжэлгын
 Дальневосточно институтта зохёгдо-
 жо, Амурска област дотор үргэ-
 нөөр тарыхан КЗС-2 гэжэ зерносу-
 шилка, Красноярска хизаарта болон
 тэрэнэй эргэлдэд байһан Сибир-
 ин бусад областнуудта олоор
 түрээрлэгдэн Н. В. Обединий кон-
 струкцион зерносушилканууд гэжэ
 мэтэ болоно.

Стендүүдэй нэгэн дээрэ Москов-
 ско областнын Бронницка районы
 «Борец» гэжэ элнтэй үрэнэ тариад
 колхозой үрэнэ сэбэрлэхэ хатаадаг
 механизированнэ пункттын хүдлэмэ-
 ри тухай хөөржэ үгэһэн байна.
 Бусад пунктуудта орходоо энэ
 пункттын ашаг түһань муу гэхэдэ,
 эндэ үрэнэ сэбэрлэн хатаадаг
 хоёр агрегат нэгэ сарай доро эргэл-
 дэд табигданхай. Тингээжэ табяад
 байхада хоёр оидоо сортын гү, али
 хоёр оидоо культурын элнтэй үрэнэ
 хүрэнгэ нэгэн доро сэбэрлэхэ, ха-
 тала болон сортирвалжа арга ол-
 гонго. Тэрэ хадаа үрэнэ сэбэрлэн ха-

хэбтэхэдэ зосооһоо халажа гэм-
 тэггүй, харин үрэнэ хатааха ажал
 гэжэ заабаринн ёһоор температу-
 ра режимые эбдэнгүйгөөр хэгдэһэн
 байха зэргэтэй.

Тарья хатаахада ямар темпера-
 турна режимтэй байха юм, орооно
 таряанай үрэнэй болон эдэе хоол-
 лой шанарыне гутаахагүйн тулада
 энэ ажале хайшан гээд зүбөөр
 хэхэ хэрэгтэй гэжэ олохон хүнүүд
 эхээр һонирхолог байна. Хүдөө
 ажахын практика болон мүн тэрэ-
 шэлэн научно-шнэжэлгын эмхи
 зургаануудай хэһэн дүй дүршэл ха-
 даа энэ асуудалда хүсэд найнаар
 байрхоусаа арга олгоно.

Тарья хатаахаа урид зерносу-
 шилканууд найса забарилдажа,
 хооһоор абуулагдан туршагдаха
 ёһотой. Хэрбэ тэһэниие орооно сэ-
 бэрлэдэг машинануудтай холбожо
 нэгэ агрегат болгоһон байбал комп-
 лексын бүхы механизмуудай хэр
 зэргэ жэгдэ найнаар хүдлэлгэ бай-
 нэрые уридшалан шалгажа үзэхэ
 болоно.

ЗС-ВИСХОМ болон «Кузбасс»
 гэжэ сушилкада нэгэ тонно орооно
 хатаахын тулада 35 килограмм
 тухай хуурай гү, али 40—45 кило-
 грамм нойтон түлэе гү, али 25 ки-
 лограмм шулуун нүүрһэ хүртэхэ жэ-
 шээтэйгээр түлэ зална (нүүрһэ, тү-
 лэе, торф) дүүрэн хүрэхөөр эртэн-
 нэ асаржа бэлдэхэ хэрэгтэй.
 «Ульяновка» ЗСП-0,7 ВИМ зерно-
 сушилкада тэрэнһээ багашаг тү-
 лшэ, 25—26 килограмм хуурай
 түлээн, 20 килограмм нүүрһэн хэр-
 гэтэй болохо юм.

Зерносушилкада оруулжа хатаа-
 хаһаа урид тарьяага веялкэ-сорти-
 ровкоор сэбэрлэхэ хэрэгтэй. Солоо-
 мо, мэхинэ гэхэ мэтэн үбшэ үрмэ-
 дэнэй хог богууд шахта
 соо сулгараал дарахадань, бог бур-
 тагаар бүтүүрһэн зононууд бии бо-

Выставкэдэ хабаадагшад юу хөөрөнөб

Манай республикын хүдөө ажа-
 хын олон зуугаад түрүүлүл ба
 экскурсантууд Эхэ оронойнгоо сто-
 лица—Москва ошожо, түрүү дүй
 дүршэлэй нургуули болошо хүдөө
 ажахын Бүхэсоюзна выставкэ хара-
 жа эрбэб. Тэдэнэр харан үзэһэн
 тухайгаа һонирхолтой юмэ хөөр-
 нэ.

—Үнгэрэгшэ жэлдэ манай брига-
 да га бүриһөө 14 центнер үлүүтэй
 шэниис хуряагаа һэн.— гэжэ Заир-
 райн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ
 колхозой тарьянажалай бригадын
 бригадир, Социалистическэ Ажалай
 Герой Серапион Кириллович Кисе-
 лэв хөөрэнэ,— мүнөө ганданги жэл
 болобошы наань, ургасаяа найнаар
 харууһанай, газараа найнаар
 уһалһанай ашаар үнгэрһэн жэлэйхи-
 нэ һураггүй эхэ ургаса абаабди.
 Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выстав-
 кэдэ дээрэ колхозой эрдэмтэ-новатор
 Т. С. Мальцевай зоһоһон, газар
 элдүүрилгын ба агротехникын шэнэ
 аргатай найн танилсажа эрбэб. Энэ
 аргынь колхоздоо туршаха ба хэр-
 рэглэхэ байнаби.

—1952 ба 1953 онуудта туйлагдан
 амжалтануудай түлөө манай
 МТФ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна
 выставкэдэ хабаадласа,— гэжэ Сэл-
 лэнгын аймагай Маленковой нэрэм-
 жэтэ колхозой МТФ-е дааһна Т. Д.
 Санжикапов хөөрэнэ,— выставкэ
 дээрэ «Караваево» гэжэ совхозой
 (Костромской области) үнээдые хара-
 жа, аргагүй һонирхообди. Эндэ
 жэл соогоо 15 мянга гаран литр һү
 үгдэг үнээд байгаа. Энэ халаа ма-
 най эндхэн нотагай үлүртэй 30
 үнээдэй үдлэхэ тухай байха юм.
 Бидэнэрше үнээдэнгэй һү үгэлгыне
 эхээр дээшлүүлэхэ аргатайби.
 Ойрын хэдэн жэл соо үнэһнэ 5—6
 мянган литр һү наадаг болохын тү-
 лөө тэмсэхэ байнабди.

Ингэжэ выставкэдэ ошожо эрэн
 манай нотагаархид өһэдэнгөө саа-
 шанхи зорилгонууд, ханал бодол
 тухайгаа хөөрөнэд.

А. Алексеев.

Гүрэндөө продуктууды худалдана

Тарбагатайн аймагай Калининэй
 нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлгшэн
 нүүр Мельников) хүдөө ажахын
 продуктууды гүрэндэ тушааха
 уялганууда амжалтантайгаар дүүр-
 гэжэ байна. Нү тушааха түсөөе
 сентябрин 10-да дүүрээд, мүнөө
 түсөөһө гадуур үгэнэ. Тэрэнһээ
 гадна, 350 центнер һү гүрэндэ худал-
 даба. МТФ-гэй хүдлэмэрлэгшэд
 үдэр бүхэндэ 5—6 центнер һү Улан-
 Удын рынок дээрэ худалдажа, кол-
 хозойнгоо олоо дохыды арьбадхана.

550 килограмм нооһо түсөөһөө
 үлүүлэн тушаагаа.

Капуста, үгэрсэ, помидор болон
 бусад овошэ түсөөһөө үлүүгээр ту-
 шаагда. Гадна, хоёр тонно үгэрсэ,
 10 тонно капуста болон бусад овошэ
 гүрэндэ худалдагдаба. Хартааба
 ба таряан тушаагдажа байна.

Д. Колмаков.

Шарууһата түрэ

Гурбан эхэ ба гурбан бага юумэн
 хүниие доройтуудга гэнэн испанска
 ошһон үгэ бии. Нэгэдхинь — эхээр
 хэлээд, багаар мэдэхэ, хоёрдохинь —
 эхээр гарганалаад, багаар олохо,
 гурбадаһинь — эхээр бээсэ найрхаад,
 багаар юмэ хэхэ. Эгээл нимшүү
 юумэн найраг Хэжэнгэдэ, Дунда-Ху-
 данай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ
 колхоздо болобо. Амбоев Содбо гэжэ
 эндэ нэгэ дээгүүр наһатай шөфөр
 бии юм, түрмэдэ олохон жэл соо
 ябаһан, «хоигоһон», юрэдөө сууда
 гараһан хүн. Амбоев энэ колхоздо
 хүлэһэй шөфөроор хүдэлдэг юм.
 Колхозой ударидагшад болон бэшэ
 бэшэ үшөө дээхэнүүрше «ноёд» Ам-
 боевые олоогүй юумэе олообди гэ-
 жэ дураарнь байлдадаг. Шубуунай-
 шые һүн хэрэгтэй гээ наань, тэдэнэр
 олоошөггүй һаа юрэдөө бэлдэрхэ бай-
 ха.

Нэгэ үлгөөгүүр Амбоев түрэ хэ-
 хэмни гэжэ колхозой түрүүлгшэ нү-
 хэр Ринчиновтэ гангирба.

—Тингш... тингш... найн лэ гэ-
 шэ. Харин шамдаа хадань түрээс
 хэхэлэһин юумэ гамнахагүйбди, —
 гэжэ наһамгай түрүүлгшэ шөфөроо
 баярлуулба. Нэрээшые гайтайхан
 түрэ болохоор янзатай: бэлдэхэл гэ-
 шэ хэхэлээр хэгдэжэ байба.

Тингээд лэ нэгэ үлгөөгүүр хүнүүд-
 шые субажа эхилбэ. Сомоной түрүү-
 лэгшэ Вальжид Очирова өөрөө буу-
 жа эрбэб. Үшөө олон хүнүүд эндэ
 гэдлэхэ сулгарна. Ерэнгүй яажа!
 Амбоев ха юм, аяар Амбоев!

Ямар түрэ болоһонь хэхэлэшые
 яахамнайб, зүгөөр сүүдхэнэ үлүү
 үргэлжэлһинь тэмдэглэхэдэ болоно.
 Тингээд үшөө нэгэ заахан юумэ хэ-
 лэхэдэ баһал һонни. Юоб гэхэдэ,
 хоёр янзын хүндэлгэ болоо юм.
 Амьяраа тээ «ноёдой хүндэ», ондоо

тээ «юрын» зоной хүндэ болоһон юм.
 Зай, тэрэше тэрэ, тэхэшые ямаан.
 Саашан түрэсэ орхисе. Тэрэнһээ
 һонни юумэн бии.

Үглөөдэрын. Сомсовет. Колхозой
 түрүүлгшэ уб улаан нюдэтэй һуу-
 на, агроном Гунгаев баһа эндэ.
 Тингэжэ байтар газанаа Бадмаев
 Цыбикдоржи гани галаб орожо эр-
 бэ, нюдэсэ боонхой, дохолоһон, сээ-
 жээ тэбэрһэн, бархирһан.

—Энэ нихэдэеэ юуи болоо гэшбэ?
 — гэжэ һурахада үгыше холбоулажа
 ядажа байба. Хотуу аабы гэхэдэ
 элүүр. Тээ байд гээд, солоохойгоо
 ороод, эгээд ингэжэ хэлэбэ:

— Усгэлдэр Содбында түрэдэ
 ошономни... Содбо манайда айлшад
 бии, эндэ бү оро гэнэн бэсэрэе шаа-
 жа унагаажархөөд, тархи түрүүгүй,
 сээжэ хамагшын сабхарна үд-
 хэлөө, дэбшэ. Бохон гэжэ боложо,
 Аһа фельдшертэ арайхан эрэнэйни
 түргэн аймаг оро гээд справка хэжэ
 үгөө.

Ингэжэ хэлээд уруугаа хараад ёло-
 жо һууна. Тингээд гаража ошобо.
 Гүлээршэ Цыбикдоржи Бадмаевай
 һамган Доржоһанда гэнтэ гүйн оро-
 жо эрдэ, нүхэриемни абарыт, ядал-
 дажа байнал гэбэ. Врачые асаржа
 үзүүлэхэдэ тархи түрүүгүй хэхэр
 гэмтэншэ хүниие яажа машинада
 шэрэжэ болохо юм гэжэ хэлэбэ. Тин-
 гээһэр хирург эржэ үзэһэн юм...

Тэрэ үдэр колхозой ажал эхлэр
 хохидоо.

АРАДАЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЭДЭЙ БҮХЭХИТАДАЙ СУГЛААНАЙ СЕССИ

ПЕКИН, сентябрин 28. (ТАСС). Хятадай Арадай Республикын арадай түлөөлөгшэдэй нэгдэх зарлай Бүхэхитадай суглаанай нэгдэх сесси хүдэлмэрээ дүүргэхэн ойртобо.

Арадай түлөөлөгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай үсэгэлдэрэй заседанида республикын гүрэнэй аппаратай хүтэлбэрлэгшэдэй шэнэ состав хуунгадаба.

Урдан мэдээсэгдэнэй ёһоор, Хятадай Арадай Республикын түрүүлэгшээр нүхэр Мао Цзэ-дун, түрүүлэгшын орлогшоор — Чжу Дэ нэгэн дуугаар хуунгадаба.

Удаан сесси арадай түлөөлөгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай сар үргэлжын комитедис нимэ составтайгаар хуунгаба: Түрүүлэгш, 13 орлогшоор, секретариатай начальник, мүн комитедэй 65 гэшүүд. Арадай

түлөөлөгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай сар үргэлжын комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр Лю Шао-ци хуунгадаба. Саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшын орлогшоор нимэ хүнүүд хуунгадаба: Сун Цин-лин, Линь Бо-цзюй, Ли Цзи-шэнэ, Чжан Лань, Ло Жун-хуань, Шэнэ Цзюнь-жу, Го Мо-жо, Хуан Янь-пэй, Пын Чжень, Ли Вэй-хань, Ченшу-тун, Далай-Лама ба Сайфудин.

Арадай верховно сүүдэй түрүүлэгшээр Дун Би-у, арадай верховно прокуратурын генеральна прокурор — Чжан Дин-чэн гэгшэ хуунгадаба.

Гүрэнэй советэй премьерэй тусаалда Чжоу Эн-лай кандидатурье дэбжүүлэх гэжэ Хятадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай оруулан дурдахылы суглаан баталба гэжэ сонсохгодобо.

фай — Чжу Сюэ-фань, хүдөө ажахын — Лю Лу-янь, ой модоной ажахын — Лян Си, уһанай ажахын — Фу Цзо-и, ажалай — Ма Вэнь-жуй, культурын — Шэнэ Янь-бин, дээдэ хургуулын — Ян Сюэ-фын, гэгээрэлэй — Чжан Си-жо, элүүрье хамгаалгын — Ли Дэ-шоань; физическэ культура ба спортын талаар комитедэй түрүүлэгшээр — Хэ Лун, национальностынуудай хэрэгүүды эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшээр — Уланьфу, хилын саана байдаг хятадуудай хэрэгүүды эрхилхэ комитесин түрүүлэгшээр — Хэ Сян-нин, Гүрэнэй советэй секретариатай начальнигаар Си Чжун-сюнь гэгшэд баталагдаһан байна.

Гүрэнэй оборонын комитедэй түрүүлэгшын 15 орлогшоор ба 81 гэшүүнхэ бүридүүлэн байгуула хуай Хятадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дунай дурдахан списогы сесси удаан баталһан байна. (КНР-эй Конституциин ёһоор Гүрэнэй оборонын комитедэй түрүүлэгшээр КНР-эй Түрүүлэгшэ байха зэргэтэй юм).

Гадна, арадай түлөөлөгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай сесси хадаа национальностынуудай хэрэгүүды эрхилхэ комитесин составы Лю Гэ-пин түрүүлэгшэтэйгээр, хуули гаргалгын дуралхалууды оруулха комитесине Чжан Су түрүүлэгшэтэйгээр, бюджетнэ комитесине Лю Лань-тао түрүүлэгшэтэйгээр баталаа.

Хятадай Арадай Республикын арадай түлөөлөгшэдэй нэгдэх зарлай Бүхэхитадай суглаанай нэгдэх сесси урда табигдажа байһан зорилгоууды амжалтатайгаар түгсэхэб гэжэ Хятадай Арадай Республикын түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хэлээд, депутатууд нэрбесэ алыга ташаа. Арадай түлөөлөгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай сессин түгсэхэ зүйл дүүрбэ гэжэ Мао Цзэ-дун хэлээд, сессине хаагдаһан дээрэ сонсохо.

Хятадай Арадай Республикын, компартийн хүндэлэлдэ Хятадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хуай хүндэлэлдэ зорюулагдан Хуайжэньтан зал соо амаршалганууд болоо.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн юнэдэх сесси

НЬО-ИОРК, сентябрин 28. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн үсэгэлдэр үглөөнэй заседани дээрэ үгэ хэлэлтэ үргэлжлөө. Австралиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Кэзи, Ирагай түлөөлөгшэ Джемали, Филиппинэй түлөөлөгшэ Ромуло, Колумбин түлөөлөгшэ Уррутиа заседани дээрэ үгэ хэлээ.

НЬО-ИОРК, сентябрин 27. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн үсэгэлдэр үглөөнэй ба үдэрэй пленарна заседанинууд дээрэ юрэнхы дискуссии үргэлжэлүүлгдээ.

Уласхоорондын тон шухала проблемэнүүд тухай хэлэхэ зуураа, уласхоорондын хэдэ проблемэнүүд «коммунистическэ гүрэнүүдэй эрид хараа бодол баримталдаг» дээрэлээ мүнөө хүрэтэр шиндхэгдэггүй байһан хэбэртэйгээр ушар байдалы харуулха гэжэ Австралиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Кэзи оролдоһон байна. Австралиин гадаадын хэрэгүүдэй министр гол түлбэ нимэр хүүл удхатайгаар хэлэһэн байха юм. Атомна энергийн талаар уласхоорондын агентство байгуула американска түсэбэ Кэзи дэмжээ.

Кэзи хадаа үгынгөө түгсэхэ дээрэ манлиска договоры магтажа ороо. Тээд, энэ договорой үндэлөөр Зүүн-Урда Азида агрессивнэ шэнэ блогой байгуулагданһин мэдээжэ байна.

Колониальна бусад гүрэнүүдэй хараа бодолы дэмжээ зуураа, Австралиин түлөөлөгшэ хадаа Индонезин дуралхалаар зүбэхэ зүйлдэ оруулагдан Баруун Ириан тухай асуудалы хаража үзэхгүй гэнэн эрилтэ хээ. Шэнэ Гвинейдэй ба Наурудахы өөрынгөө харгалзалга доро байһан территориянууд дээрэ австралийска зонхилы засагаар хэрэ эрхилдэг ажал хэрэг тушаа ООН-эй нүүдэл миссинүүдэй хэлһэн шүүмжэлэлдэ дургайтэжэ байһан тэрэ мэдүүлээ.

Англо-американска нефтяной монополинуудай Ирагай территория дээрэ эзэрхэжэ байһан ябдалы «уласхоорондын харилсан ажаллалгын тон хайн жэшээ» болоно гэжэ харуулхы Ирагай түлөөлөгшэ Джемали оролдоһон байна.

Тунистахи ба Мароккодохы байдалай түгшүүрилтэй болоһоной гол шалтаган хадаа «Тунисууд болон марокканцуудай национальна эрмэлзэлгүүды мэдэрхы хүсэдэггүй» Франциин правительствын энэ асуудалда хандалган болоно гэжэ Ирагай түлөөлөгшэ хэлээ.

ООН-эй ажал-ябуулгын «үрэ багатай» байһан тухай, энэнтэй дашарамдуулан тэрэнэй устасы шэнээр хаража үзэхэ тухай Филиппинэй делегат Ромуло гол түлбэ хэлэһэн байна. ООН-эй Уставы шэнээр хаража үзэхэ шухала байһы «үндэлхын» тула атомна зэбсэгтэй бии болоод байһан үедэ ООН хадаа эб найрамдалы болон аюулгүй байдалы хангахы талаар гэрээнууды дүүргэжэ шадахагүй «түн нулахын» организаци болоно гэжэ тэрэ хэлээ.

Үглөөнэй заседаниин түгсэхэ дээрэ Колумбин түлөөлөгшэ Уррутиа үгэ хэлээ. ООН-эй энэйи урда тээ хэлһэн ажал-ябуулгы шүүмжэлһэн байна. Тэрэнэй панамжын ёһоор нулаар хүжжэнги орунуудта экономика туһаламжа үзүүлэх асуудалыда ООН хадаа анхарал багаар табидаг байгаа.

Нулаар хүжжэнги орунуудта экономика туһаламжа үзүүлэх асуудалда Голландин түлөөлөгшэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Лунс үгынгөө эхэнхи хубине зорюулаһан байна. Экономика хөгжлэтэдэ туһалахы тухай фонд ООН-эй дэргэдэ байгуула шухала гэжэ тэрэ хэлээ. Баруун Ириан тухай асуудалы Генеральна Ассамблейн 9-дхи сессини зүбэхэ зүйлдэ оруулагданда дургайтэжэ байһан тухайга хэлэхэдээ, энэ асуудал хадаа Ассамблейд «хоротой» байна гэжэ Лунс мэдүүлээ.

Атомна энерги тухай асуудалай зүбэхэ зүйлдэ оруулагданда хангын байһан тухайга Лунс хэлэһэн байна.

Баруун Германияе зэбсэглэхэ тухай зүблөн нээгдэбэ

ЛОНДОН, сентябрин 28. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууланай ёһоор, «Европейскэ армие» байгуула түсэбэй буруу үрлэнэй хүүлээр Германияе зэбсэглэхэ шэнэ түсэб зохёохын тула зарлагдаһан 9 ороной (США-гэй, Англин, Франциин, Баруун Германиян, Италиин, Бельгин, Голландин, Люксембургын, Канадын) зүблөн мүнөөдэр Лондондо нээгдээ.

Зүблөн дээрэ англиска гадаадын хэрэгүүдэй министр Иден түрүүлэгшээр хуугаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хургуулингаа хүүлээр, гэртээ. И. Денисовэй фото-эйн.

Манай республика дотор

Ойлгууламжын хүдэлмэри хайнаар ябуу

Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын артелиин малшадай дунда агитатор нүхэр Бадмаев нинтэ-ойлгууламжын хүдэлмэри муу бэшээр ябуулна. Тэрэ хадаа малай гүүртэ болон фермэнүүд дээгүүр ябажа, малшадай дунда КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ

Түсэбөө дүүргэбэ

Хорин аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хоношон Бальжин Тушемилов хони үсхэбэрлэгшөөр хайн амжалта туйлаһанайгаа түлөө энэ жэлдэ хүдөө ажыхын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо эрээ нэн.

Жэшээтэ ажал

КПСС-эй ЦК-гэй июньскэ Пленумэй шиндхэбэрээр зоригжоһон Эгэтын МТС-эй механизаторууд Молотовой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрлэхэ зуураа, хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ ажалтай хайн жэшээ харуулна.

Болбосон түхэлтэй болгодоһон тосхон

Бичурын аймагай Хаяа гэжэ ноютагай шэг шарай хаян хоёр жэлэй туршада танигдахаар бэшэ болоо. Тус тосхондо энэ жэл 10 гаран шэнэ гэрнүүд баригдажа, ашагалгада оруулагдаа. Эдэ хадаа колхозиниүүд болон механизаторуудай өөһэдэ гэрнүүд юм.

Малшад сүлөөтэй сагаа

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын артелиин нүнэй-товарна племенной фермын хаалһаад хайнаар түхээрэгдэһэн улаан буландаа сугларад радио шагнажа, уранхайханай, хүдөө ажыхын болон бусад номууды, шэнэ газетэнүүды уншажа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэдэг болохой.

ЕХЭ ОЛЗО ОРУУЛБА

Энэ жэлдэ Иволгин аймагай «Коммунизм» колхоз 10 гаран гектарты үгэрсэ тарижа, муу бэшэ ургаса хуряһан байна.

Нөөсөлгын кассануудай туһаламжа хэрэглэгтэй

НӨӨСӨЛГЫН КАССАНУУД ХАДАГАЛАМЖЫН МҮНГЭ АВАДАГ. ХАДАГАЛАГШЫН ТҮРҮҮШЫН ЭРИЛТЭЭР МҮНГЬЕН БУСАДАГ ЮМ.

ХАДАГАЛАГШЫН ДААЛГАБАРЯАР: Хадагаламжын мүнгэ нөөсөлгын нэгэ кассаһаа нүгөө кассада дамжуулха, байрын, электроэнергин, телефоной, радионий түлөөнэ оруулха юм.

Аккредитивүүд үгтэхэ ба түлэгдэхэ. Нөөсөлгын кассада мүнгөө хадагалатгт! Үнэтэ зөөри худалдан абаха мүнгы нөөсөлгын кассада суглуула болохо юм!

Нөөсөлгын кассануудта мүнгэ хадагалда СССР-эй арадай өмнө саашаһан хүжжөн дэбжээжэ ба арад зоной ажана байдалы хайжаруу хэрэгтэ туһалха байна.

Бурят-Монголой АССР-эй гоструидберкска ба госкредитэй управлени.

«ПРОГРЕСС» КИНОТЕАТРЫН УУЛТА

«ПРОГРЕСС» киностратра — хилын саанахи шэнэ фильм «Багдадский вор» (10, 12, 14 ч. 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.). «ХРОНИКА» киностратра — «Солдат» (11, 12 ч. 30 м. ба 20 ч. 30 м.), «Родные таланты» (14 ба 18 ч. 30 м.), «Остров страданий» (15 ч. 30 м. ба 22 ч.).

Германска Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын мэдүүлгэ

БЕРЛИН, сентябрин 27. (ТАСС). Юнэн оройо зүблөөнэй сентябрин 28-да Лондондо болохоор хараалгаданай дашарамдуулан Германска Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрствын хэдэн мэдүүлгын текстэ АДН агентство тунхаглаа. Мэдүүлгэ соонь ингэжэ хэлэгдээ: «Баруун Германияе зэбсэглэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэхын тулада юнэн оройо зүблөөн сентябрин 28-да Лондондо болохоор хараалагдаа. Энэ асуудалаар немецкэ хараа болон айруулбаб гэнэн хэбэртэйгээр федеральна канцлер Аденауэр тус зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэ хүсэлтэй. Европейскэ хамгаалгын нэгдэлэй политикые али бүхы аргаар ябуулха гэжэ хүсэжэ байһынь тэрэнэй хэлһэн мэдүүлгэнүүд гэршэлжэ үгэнэ.

Федеральна канцлер Аденауэр хадаа Баруун Германияе ремигрантизациялы, барууневропейскэ орунуудай агрессивнэ бүлгэлэлдэ тэрэнине оруулхы урда тээни эридэг байһан ба мүнөөшөө эрижэ байна. Амгалан ба демократическа үндэлтэ хуури дээрэ Германияе нэгдүүлхэ гэнэн манай арадай национальна хүсэл эрмэлзэлгэдэ нимэ политика тон харша байна. Баруун Германияда милитаризмые нэргээгээд, тэрэнине сэрэгэй агрессивнэ союзуудта оруулга Германиян нэгдүүлгэдэ дабагдашгүй наад түбэг гатаха байһандань хэншэ нэжэглэнгүй ёһотой. Энэ ушар хадаа Германиян хоёр хуби болон хубааралга болзогүй удаан саг соо үлэхэ, Германияе нэгдүүлхэ тухай немецкэ арадай ёһотойл үнэн зүб эрилтэ дүүргэлдэхгүй гэнэн удхатай.

ГДР-эй хүн зонһоо гадна, мүн Баруун Германиян хүн зоний олонхын Германиян нэгдэлдэ наад түбэг ушаруулха ба шэнэ дайнай аюул тохоболдуулха байһан Аденауэрэй нимэ политикые шууд буруушаана.

Бүхы түсэбүүд—Брюссельскэ пактгүй, али Атлантическа пакт, үгышые наа реваншистка вермахтые нэргээгэдэ болон Баруун Германияе американска сэрэгэй пактда оруулгада шэглүүлэгдэһэн бусадшые бүхы түсэбүүд немецкэ арадай национальна интересүүдтэ харша байна. Тинимээ Аденауэр хадаа Германияда гү, али Баруун Германияда хамаатай мэдүүлгэ лондонско зүблөөн дээрэ немецкэ арадай зүгһөө хэжээр түлөөлөгшөөгүй ба хэжэ эрхшээгүй байна.

Баруун Германияе зэбсэглэхы эрмэлзэн Аденауэр хадаа немецкэ арадай өөрыгөө тодорхойлохо эрхэһээ арсаха, тэрэнэй национальна шухала эрхэнүүдые Америкын Холбоото Штадуудта худалдаха гэжэ байна. Гэбэшье, Баруун Германияе болзогүй удаан саг соо эзэмдэхэ эрхы ба немецкэ арадта тон шухала национальна асуудал болоһон Германияе нэгдүүлхэ тухай асуудалы шиндхэхэ эрхые баруунай эзэмдэхэ гүрэнүүдтэ үгэхые немецкэ патриотууд хээээдшые зүбшөөхгүй байна.

Германиин хоёр хубине дүтүүлгэдэ ба нэгдүүлгэдэ шэглүүлэгдэһэн таатай дуралхалуудые Германска Демократическа Республикын правительство дахин оруулаһан байна. Манай арадай политикескэ, экономика, социальна ба культурина ажабайдалай бүхы халбаринуудад үгэсэ бодотоор ойлголсохоор үнэхөөрөө бэлэн байһынь эдэ дуралхалууд харуулна. Хүлээн аб-

тажа болохоор ямаршые дуралхалууды хаража үзэхөөр ба зүбшөөхөөр ходоодо бэлэн байһан тухайга Германска Демократическа Республикын органууд мэдүүлһэн байна. Арадай палатын түрүүлэгшын 1954 оной сентябрин 18-да бундестагта эльгээһэн бэшэг хадаа энэнтэй шэнээр гэршэлжэ үгэнэ.

Үгээс ойлголсохы алишые талын хүсөөд байгаа наа немецкэ арадай нтересүүдтэ ба эб найрамдалы дэмжэхэ талаар бусад арадуудай нтересүүдтэ тааралдаха немецкэ арадта тон шухала бүхы асуудалуудад нэгэ хараа бодол туйлажа болохо байна.

Германска асуудалаар агууехэ дүрбэн гүрэнэй хэлсээ дахин хээ тухай ба баруунгерманска реваншистка армине нэргээгдэхэ тохоболдо аюулые зайсуулхын тулада аюулгүй байдал хамтаараа сахихы нитэевропейскэ системэ байгуулха тухай дуралхал немецкэ арадта онсо ехэ удхашанартай.

Европодо аюулгүй байдалы хамтаараа сахихы системэ байгуулха тухай панамжанууд тухайгаа хөөрлэхэ зорилгоор, хабадалсахы хүсэһэн Европын бүхы орунуудай хабадалгатайгаар, тэршэлһэн США-гэй хабадалгатайгаар зүблөө, дүрбэн гүрэнэй зүблөөн дээрэ германска асуудалы зүбшэн хэлсэлгэтэй дашарамдуулан бэлдэхэдээ ёһотой тиниз зүблөө үнгэргэхэ тухай советскэ дуралхалай түргэнөөр абтабал хайн байгаа.

Бүхы Германиян патриотууд хадаа манай национальна асуудалы эбэй ёһоор шиндэхэ услови байгуулхы нэгэн ханалаар эрмэлзэн, Европодо дайнай аюулые зайсуулха ёһотой.

нан хүнүүдтэ нэмэлтэ приз баруулагдаа. Керес абажа болохо 14 очкоһоо 13,5 очко абаа. Энэнь уласхоорондын мурсынүүдтэхи түрүүшын гайхамшагта амжалта мүн гэшээ. Табадахы доска дээрэ наадаһан Фудерер (Югослави), зургаадахы доска дээрэ наадаһан Вальтер (Швейцари) тухай призүүдые абаа.

Шатарай уласхоорондын олимпиадада хабаадагшыдые Амстердам городой мэр амаршалба. Тэрэнэй хурдгүй хэдэ хэдэн команदानуудай капитанууд, мүн советскэ шатаршадэй делегацине хүтэлбэрлэгшэ Постников үгэ хэлээ.

Олимпиадые хаалга халуун хани ёһотой оршон байдалда дүүрбэ.

Шатарай уласхоорондын XI олимпиада Амстердамда болоод дүүрбэ

АМСТЕРДАМ, сентябрин 27. (ТАСС-эй тухсай корр.). Хойшолуулагдан партинууды сентябрин 25-да үдэшлэн наадалга дүүрбэ. Нааданай эсэстэ турнирда таблицадыхы хууринууд ингэжэ тодорхойлодго ба габал:

СССР-эй команда 34 очко абажа нэгдэхы хуури эзлээ. Хоёрдохы хуурида Аргентина (27 очко), гурбадахы хуурида Югослави (26,5 очко) гараба. Чехословаки — 24,5 очкотой, Баруун Германи — 23,5, Венгри — 23, Израиль — 22, Голланди — 21, Англи — 17, Болгарии — 17, Швеци — 15, Исланди — 13,5 очкотой болоо.

Тинхэтэй хамта, мүн нэмэлтэ турнир боложо дүүрбэ. Нэмэлтэ турнир наадалгад 13-наа 26 хүрэтэр хууринууды эзлээ. Швейцариин команда турнирта нэгдэхы хуури эзлээ.

Сентябрин 26-най хүни турнир боложо дүүрбэ. СССР-эй команда алтамал мүнгэн кубок баруулагдаа, тэрэн дээрнэй ингэжэ бэшээтэй: «XI олимпиада, 1954 он, СССР». Тухсай наадалгануудта эрхын амжалта туйлаһанай түлөө тусгаар призүүд тэршэлэн баруулагдаа. Дэлхэйн чемпион гротмейстер Ботвинник нэгдэхы доска дээрэ наадажа тухсай приз абаба. Энэ турнирта бүри хайн амжалта туйла-